

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 15 Mayıs 2024
Sayı : 4955

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

12073

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Ulaş KARASU
Sivas Milletvekili

Kamu Özel İşbirliği (KÖİ) ile yapılan altyapı projelerinin neredeyse tamamında döviz üzerinden şirketlere taahhütler verilmektedir. Ancak, şirketlere taahhüt edilen geçiş garantilerine ulaşılamaması, ekonomik krizin yaşandığı ülkemizde büyük sorunlar yaratmaktadır. KÖİ modeliyle Yap-İşlet-Devret (YİD) ve Yap-İşlet (Yİ) modelleri büyük altyapı projelerinin inşaatı ve işletmesinde iktidarın sıklıkla başvurduğu modeller arasında olup, bu modeller ile maliyeti milyar dolarları geçen köprü, otoyol, tünel, havaalanı gibi altyapı projeleri, üstlenici firma ya da firmaların oluşturduğu konsorsiyumlar tarafından tamamlanmasının ardından uzun vadeli üstleniciler tarafından işletilmektedir.

İktidarın, bu sistemle projeyi üstlenen özel firma ya da firmaların oluşturduğu bu konsorsiyumlara işletme süresi boyunca asgari olarak sağlayacakları kazanca dair güvenceler vermektedir. 1915 Çanakkale Köprüsü, Avrasya Tüneli, Yavuz Sultan Selim Köprüsü, Ankara-Niğde Otoyolu, Zafer Havalimanı vb. büyük projelerde elde edilen gelirin toplamı, garanti edilen araç ve yolcu sayılarına karşılık gelirden düşük olması halinde aradaki fark vatandaşın ödediği vergilerden, dolayısıyla vatandaşın cebinden çıkmaktadır. Bu çerçevede;

1. 2002 yılından, önerenin yanıtlandığı tarihe kadar olan dönemde bakanlığınızın KÖİ modeliyle gerçekleştirdiği yatırımlar nelerdir? Bu yatırımlardan otoyol, köprü, havaalanı ve tünellerin yapımını üstlenen özel firmalar tarafından bakanlığınıza bildirilen yapım maliyetinin tutarı nedir?
2. Bu yatırımların havaalanı, otoyol, köprü ve tünellerin her biri ayrı ayrı gösterilmek üzere, söz konusu yatırımın hizmete girdiği tarih, sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarih, işletim süresi ve araç geçiş/yolcu sayısına bağlı ödeme garantisi verilen projeler hangileridir?
3. Bu projelerin, sözleşmesinin başladığı tarihten önerenin yanıtlandığı tarihe kadar devletin işletmecisi firmalara garanti verdiği araç geçiş/yolcu sayıları ne kadardır? Önerenin yanıtlandığı tarihe kadar gerçekleşen araç geçiş sayıları nedir?
4. Her bir yatırım ayrı ayrı gösterilmek üzere, yıllık araç geçiş/yolcu hedefi nedir? Bakanlığınızın 2002 yılından itibaren otoyol, köprü, tünel havaalanlarını işleten özel firmalara verdiği araç geçiş garanti/yolcu sayılarının gerçekleşme oranı yüzde kaç olmuştur?

5. Bu yatırımlar için, özel sektör firmalarına verilen araç geçiş/yolcu sayılarına bağlı garantilerden doğan kamu zararı hangi kaynak ve/veya fondan ödenmektedir, önerenin yanıtlandığı tarihe kadar olan dönemde her bir yıl ayrı ayrı gösterilmek üzere ne kadar ödeme yapılmıştır?
6. Bakanlık olarak YİD modeliyle gerçekleştirilen projelerin sözleşmelerini TL'ye çevrilmesi konusunda çalışmanız var mıdır? Olacak mıdır?